

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/334/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113219369
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8113219369.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu A. A., s.r.o., Y. L. XXXX/XX, V. R., XXX XX Y. 1, S. XXX XX XXX, Z. I., právne zast. Fridrich Paľko, s.r.o., Grosslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO 36 864 421 proti žalovanej F. Y., bytom Y. Y. XX, XXX XXX Y. Y., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO 42 362 962, zastúpený JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom, Dobrovičova 13, 811 09 Bratislava, o zaplatenie 739,27 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 5C/206/2013-118 zo dňa 04.07.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa vyslovil, že je prípustný vstup vedľajšieho účastníka Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO 42 362 962 do konania na strane žalovaného.

Svoje rozhodnutie odôvodnil s tým, že nárok, ktorý uplatnil žalobca vyplýva zo zmenky, ktorá zabezpečovala nárok zo spotrebiteľskej zmluvy. V danom prípade vedľajší účastník vstupuje do konania v snahe byť nápomocný účastníkovi, teda spotrebiteľovi, pri uplatnení jeho práv. Judikatúra Európskeho súdneho dvora, ale aj slovenských súdov považuje za cieľ na úrovni verejného poriadku práve spotrebiteľom súdnych konaniach. Spotrebiteľské združenia v zmysle zákona o ochrane osobných údajov majú tak isto právo a povinnosť na ochranu osobných údajov ako aj iné subjekty. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. PL.ÚS 1/2014. Pokiaľ ide o súhlas žalovaného, ktorý má byť doručený spolu s oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka súd prvého stupňa poukázal na to, že novela ustanovenia § 93 ods. 3 O.s.p. je účinná až od 1.1.2015, pritom vedľajší účastník oznámil vstup do konania ešte pred týmto obdobím.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Vo svojom odvolaní uviedol, že konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je regulované nariadením Európskeho parlamentu a rady č. 861/2007. Táto regulácia obsiahnutá v čl. 4 a 5 nepozná vedľajšie účastníctvo. Po oznámení vstupe, ktoré bolo doručené pred 1.1.2015 zo strany vedľajšieho účastníka neznamena automaticky právo na účasť v konaní a takisto neznamena, že automaticky žalovaná strana alebo strana účastníka, na ktorej strane vstúpil s týmto vstupom súhlasí. Preto je namieste vyžadovať súhlas účastníka, na ktorej strane má vystupovať vedľajší účastník v konaní. Po 1.1.2015 výslovne v ustanovení § 93 ods. 3 O.s.p. uvádza, že toto oznámenie o vstupe musí obsahovať už aj súhlas účastníka, na ktorej strane vedľajší účastník chce vystupovať. Ani v odvolacom konaní sa nezabezpečí súhlas vedľajšieho účastníka o vstupe do konania na strane žalovaného. S týmto účastníkom potom nemožno prihliadať na takýto stav a potom je potrebné zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa v vrátiť vec na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

Odvolací súd prejednal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovenia § 212 ods. 1, 2 O.s.p. a to bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa dostatočným spôsobom zistil skutočnosti, ktoré sú dôležité pre rozhodnutie vo veci a na týchto skutočnostiach sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Podľa § 93 ods. 1 O.s.p., ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 3 O.s.p. do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 25 ods. 1 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, Združenie môže podať návrh na vydanie predbežného opatrenia podľa § 21 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20160201>> orgánu dozoru alebo návrh na začatie konania na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov, a to vrátane konania vo veci ochrany kolektívnych záujmov spotrebiteľov, alebo môže byť účastníkom konania

a) ak sú takéto ciele hlavnou náplňou jeho činnosti alebo

b) je uvedené v zozname oprávnených osôb vedenom Európskou komisiou (ďalej len „zoznam oprávnených osôb“), bez toho, aby bolo dotknuté právo súdu preskúmať, či je tento subjekt oprávnený v danom prípade podať návrh na začatie konania.

Dňa 28.3.2013 začalo konania o zaplatenie 739,27 eur s prísl. na návrh žalobcu. Dňa 10.9.2014 oznámilo vstup do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO 42 362 962.

Z obsahu spisu je zrejme, že právny predchodca žalobcu podal žalobu dňa 30.7.2014 proti žalovanému na základe uzavretej zmluvy na základe telekomunikačných službách, ktoré sú predmetom aj nároku žalobcu. Dňa 5.9.2014 vedľajší účastník oznámil vstup do konania, ktorú skutočnosť doručoval oznámenie účastníkom konania. Žalovaná, ktorej pobyt je neznámy je v konaní zastúpená opatrovníkom obcou E. Q., ktorému bola doručovaná aj výzva súdu na oznámenie, či ako opatrovník žalovaného súhlasí so vstupom do konania na strane žalovanej týmto občianskym zdužením ako vedľajším účastníkom. Dňa 1.4.2016 súhlas zo strany opatrovníka žalovanej bol súdu doručený.

Z dôvodovej správy k § 93 ods. 2 O.s.p. (k novele účinnej od 15.10.2008): „Navrhovaná právna úprava súvisí s právnou úpravou v zákone č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení 539/2005 Z. z. a zákona 326/2007 Z. z., v zákone č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a v zákone č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov. Úprava má za cieľ umožniť širšiu ochranu osobám na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby najmä združenia a súvisí aj s transpozíciou rôznych smerníc určených na ochranu spotrebiteľa, osôb, vo vzťahu ku ktorým bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania a pod. Navrhovaná právna úprava umožňuje rozšíriť predmet konania na návrh vedľajšieho účastníka. Cieľom navrhovanej úpravy je rozšíriť ochranu práv na prípady, na ochrane ktorých existuje dôležitý verejný záujem, avšak v ktorých by bolo veľmi problematické zo strany subjektov - ktoré majú vzhľadom na svoje zameranie alebo predmet činnosti záujem na ochrane tohto verejného záujmu - vstupovať do konaní (najmä na strane navrhovateľa) ako vedľajší účastníci. Dôvodom je fakt, že v danej situácii by bolo takmer nemožné preukázať právny záujem na výsledku. V praxi ide hlavne o právnické osoby v postavení mimovládnych organizácií zameraných na ochranu jednotlivcov a skupín pred diskrimináciou, o združenia na ochranu spotrebiteľov a podobne“.

Podľa bodu 50 uznesenia Súdneho dvora zo dňa 16.11.2010 vo veci C-76/10 (Pohotovosť s.r.o. proti S. Q.) „Vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú smernica 93/13 zabezpečuje, jej článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku majú právnu silu noriem verejného poriadku (rozsudok Asturcom Telecomunicaciones, bod 52). Podľa názoru odvolacieho súdu nie je vo všeobecnom záujme, ak by sa mala spotrebiteľovi odoprieť možnosť poskytnutie ochrany podľa článku 6 smernice Rady 93/13/EHS na to špecializovanými subjektmi.

Skutočnosť, že vôľu vstúpiť do určitého konania prejaví právnická osoba, činnosť ktorej je zameraná na ochranu práv spotrebiteľa, neznamená, že spotrebiteľ musí s jej vstupom do konania súhlasiť. Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa priechil vstup takéhoto vedľajšieho účastníka do konania, ktorý by bol spotrebiteľovi nanútený. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 3Cdo 188/2012 publikované ako rozhodnutie 62. v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 4/2014). V predmetnej veci vstup vedľajšieho účastníka nemožno vyhodnotiť ako nanútený, keďže výslovný nesúhlas žalovaného so vstupom vedľajšieho účastníka nie je obsahom spisu. Nevyslovený súhlas žalovaného so vstupom vedľajšieho účastníka do konania nemožno považovať za nesúhlas so vstupom (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej vo veci 6Cdo 323/2013).

Podľa článku 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa členské štáty zaviazali k vytvoreniu účinných mechanizmov, aby sa predchádzalo súvislému používaniu neprijateľných (nekalých) zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Práve vedľajší účastník môže privodiť naplnenie tohto cieľa svojou aktivitou.

Podstatou účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného je snaha všetkými dostupnými procesnými prostriedkami pomôcť tejto strane, na ktorej v konaní vystupuje, k výhre v spore a má rovnaké procesné práva a povinnosti, ako hlavný účastník konania, teda môže napr. podávať opravné prostriedky.

Ak by išlo o neinformovaného spotrebiteľa, súd v takýchto prípadoch zohľadní úkon vedľajšieho účastníka, aj keď odporuje úkonu spotrebiteľa, ale je v jeho záujme (§ 93 ods. 4 O.s.p.). Je neakceptovateľné (porov. uznesenie Súdneho dvora Európskej únie C-76/10 POHOTOVOSTĚ, bod 50), aby súd bol nástrojom na priznávanie plnení z neprijateľných zmluvných podmienok (príp. na základe nekalých obchodných praktík) voči neinformovaným spotrebiteľom (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C 429/05, bod 61 „V bode 26 už citovaného rozsudku Océano Grupo Editorial a Salvat Editores Súdny dvor rozhodol, že účel článku 6 smernice 93/13, ktorý členským štátom ukladá zabezpečiť, aby nekalé podmienky neboli pre spotrebiteľa záväzné, nemožno dosiahnuť, ak je na spotrebiteľovi, aby sám poukázal na nekalý charakter týchto podmienok. V sporoch, ktorých hodnota je často obmedzená, môžu náklady na služby advokáta prevyšovať záujem, ktorý je predmetom sporu, čo môže spotrebiteľa odradiť od toho, aby sa proti uplatneniu nekalých podmienok bránil. Ak je pravdou, že v mnohých členských štátoch procesné pravidlá jednotlivcom umožňujú, aby sa obhájali v takých sporoch sami, existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že najmä z dôvodu svojej nevedomosti spotrebiteľ na nekalý charakter jemu predložených podmienok nepoukáže. Z toho vyplýva, že účinnú ochranu spotrebiteľa možno dosiahnuť, len ak sa vnútroštátnemu súdu prizná možnosť posúdiť uvedené podmienky bez návrhu.“).

Štát má medzinárodný záväzok chrániť hospodárske záujmy spotrebiteľov (čl. 169 Zmluvy o fungovaní EÚ). S tým je spojená aj povinnosť prihliadať na práva spotrebiteľa a chrániť jeho záujmy aj v prípade, že spotrebiteľ nie je v konaní procesne aktívny.

Súd je povinný vykladať aplikovať ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. umožňujúce vedľajšiemu účastníkovi konať samému za seba tak, aby sa nezmarila možnosť vedľajšieho účastníka zbaviť spotrebiteľa plnenia z neprijateľnej zmluvnej podmienky (nekalej obchodnej praktiky), ak konanie ešte nie je právoplatne skončené.

Vedľajší účastník má podľa prvej vety § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník a teda má právo okrem iného aj nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópií za úhradu vecných nákladov (§ 44 ods. 1 O.s.p.), pričom táto činnosť priamo predpokladá možnosť oboznámenia sa s osobnými údajmi účastníkov konania a prípadne aj s predmetom telekomunikačného tajomstva, ak je aj to obsahom súdneho spisu. Tým ale nie

je dotknutá jeho povinnosť chrániť takto získané osobné údaje (podľa zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov) a zachovávať telekomunikačné tajomstvo (podľa § 63 ods. 2 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách) a vyvarovať sa zneužitia svojho postavenia vedľajšieho účastníka v konaní.

Vstup vedľajšieho účastníka do konania sa neprieči ani cieľom konania podľa Nariadenia (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, teda zjednodušenie a zrýchlenie konania a zníženie nákladov na takéto spory. Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa využíva na cezhraničné spory obhajované, ako aj neobhajované, čo vyplýva z čl. 5 ods. 1 nariadenia, v zmysle ktorého môže súd nariadiť aj ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak o to požiada niektorá z procesných strán. Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu nie je typickým skráteným konaním, v ktorom je účasť vedľajšieho účastníka vylúčená. Na predmetnú právnu vec preto nemožno aplikovať závery uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6Cdo 357/2012 z 30.10.2013, na ktoré žalobca vo svojich námietkach odkazuje.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie s osvojením si dôvodov v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.